

Fyrimunir við småum alistøðum

Hetta meta norðmenn. Og tað metir Vilhelm Johannesen, landsstýrismaður eisini vera rætti politikkur hjá okkum.

Tað, sum nú er við at raka føroysku alingina, er úrslitið av tí politikki, sum landsmyndugleikarnir hava rikið, tá talan hevur verið um tey einstøku alivinnuni. Hetta sigur Jørgen Gunnarsson hjá P/f Ola Arge. Jørgen Gunnarsson var skrivari í nevndini viðvíkjandi fiskaaling í fleiri ár. Hann visir í Fiskitiðindum á, at myndugleikarnir hava nevnt vinnuna sum eitt alternativ til fiskivinnuna, og at tey einstøkuk brúkinu skulu vera små. Og tað er hetta, sum vit nú siggja úrslitið av, sigur Jørgen Gunnarsson. Hann leggur aftrat, at små brúk eru meira viðkvæm figgarliga enn stør brúk, og at rakstururin av stórum brúkom er meira rationellur. Tað sigur seg sjálvt, at eitt slíkt prisfall rakar tey små brúkinu meinast, sigur Jørgen Gunnarsson, og leggur aftrat, at um alivinnuni skal verða liv lagad, má strukturbroyting til.

Ikki brúk fyri eftirrationalisering

— Eg haldi ikki, at vit hava brúk fyri nakrari eftirrationalisering frá Jørgen Gunnarsson, sum úttalar seg sum fyrrverandi skrivari viðvíkjandi fiskaaling. Hann átti heldur at brúkt sína vitan, tá hann sat har, istaðin fyri at komið við henni nú, sigur Vilhelm Johannesen, landsstýrismaður í alimálum, og leggur aftrat, at tá var eingin struktúrur at hóma innan alivinnuna og nevnið hann, at teir tá vvir hals og herðar góvu aliloyvi á Skálafjørðinum, uttan at nakrar nágreinligar kanningar vóru gjørdar áðrenn. Tað sama er eisini gjørt í Sundalagnum og á Kaldbaksfirði, sigur Vilhelm Johannesen.

Vilhelm Johannesen sigur, at hetta landsstýrið hevur latið gjørt kanningar og tær visa m.a., at á Skálafjørðinum eru alt ov nógv aliloyvi givin og sama skilið er í Sundalagnum og á Kaldbaksfirði. Ti haldi eg, at tað er

talán um eftirrationalisering, tá fyrrverandi skrivarin hjá nevndini viðvíkjandi fiskaaling nú kemur og tosar um strukturbroytingar, sigur Vilhelm Johannesen.

Meiri struktúrur nú

— Eitt annað, sum prógv ar torvandi struktúrur tey árinu, tá Jørgen Gunnarsson var skrivari er, at teir høvdu givið eini 50 loyvi til aling á sjónum, men einki samsvar var millum talið á givnum aliloyvum og ta orku, sum var sett inn uppá framleiðslu av smolti, við tí úrsliti, at vit høvdu t.d. í fjør 2 milj. smolt og áttu at havt einar 4,5 miljónir, sigur landsstýrismaðurin. Hann leggur aftrat, at tað má sigast at vera munandi meira struktúrur í tí politikkinum, sum verður rikin nú, tí vit gjørdum okkum beinanvegin greitt, at vit máttu økja um framleiðsluna og góvu tí loyvi til 10 nýggjar smoltstöðir aftrat. Tá hesar 10 eru komnar veruliga í gongd í 1989, verður smoltframleiðslan 4,5 miljónir, sigur Vilhelm Johannesen sum vónar, at teir kunnu geva loyvi til nakrar smoltstöðir aftrat í hesum árinum, soleiðis at støðan í 1989 verður kanska eitt sindur betri enn tær 4,5 miljónirnar.

Smá alibrúk

— Tá Jørgen Gunnarsson tosar um stór og små aliloyvi, so skulu vit eisini byta merki í, at maðurin arbeiðir hjá P/f Ola Arge, sum selur nakrar risastór aliringer, sum einans kunnu nýtast, um aliloyvini verða væl størri enn tey, ið givin eru hesi árinu, sigur Vilhelm Johannesen sum ikki heldur, at landsstýrið kann reka ein alipolitikk út frá sölutervinum hjá ávisum handilsfyrirøkum.

— Eisini vil fyrrverandi skrivarin vera við, at tá prisfall er, rakar tað harðari um alistøðirnar eru smáar heldur enn tær eru stórar. Hetta ljóðar ógvuliga logið, tí hugsa vit okk-

um, at prisurin á alifiski fellur so nógv, at dekningsavlopið — tað sum skal vera eftir til rentur og avdrátt — verður negativt so verður úrslitið munandi verri fyri hann, sum t.d. hevur 500 tons í mun hjá honum, sum t.d. hevur helmingin. Verður dekningsavlopið t.d. eina krónu negativt, verður hallið hjá honum við teimum 500 tonsunum 500.000 krónur. Hetta haldi eg, at ein og hvør, sum hevur lært litlu tabellina, kann rokna seg

til, sigur Vilhelm Johannesen.

Annars sigur landsstýrismaðurin at tjakið um stór ella små alibrúk hevur verið nógv frammi í Føroyum. Tað hevur eisini verið nógv frammi í Noregi, og har eiga vit at leggja dent á, at Noregi er ógvuliga framrætt inn- an alivinnuna sammett við okkum. Har eru menn komnir til tað úrslit, at støðirnar skulu ikki vera ov stórar — helst ikki meira enn 8.000 m² til

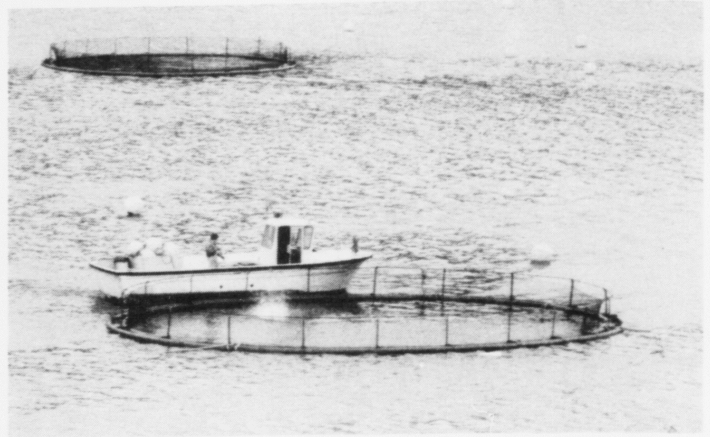
hvørt loyvi. Hetta svarar til 16 ringar av teimum, sum eru vanligast í Føroyum. Okkara aliloyvi liggja millum 15 og 20 ringar, alt eftir umstøðunum, sigur Vilhelm Johannesen.

Eigarin og alarin hin sami

— Tað, sum norðmenn leggja til grund fyri hesum politikkinum er, at teir meta tað vera ógvuliga umráðandi innan djóraaling, at eigarin og alarin er

sami persónur. Hetta hevur fingið stóra undirtøku í Noregi og vit halda, at hetta eisini er rætti politikkurin her hjá okkum. Á hendan hátt forða vit eisini fyri, at stórkapitalurin — kanska eisini uttanifr — kemur inn í myndina, sigur Vilhelm Johannesen, landsstýrismaður í alimálum.

tór.

Fiskasølustjórin samsekur

í høga smoltprísinum
Trupulleikarnir í alivinnuni
eru at finna í alt ov vánaliga
sølupolitikkinum hjá fiskasølustjóranum, sigur Heri Hjelm, smoltframleiðari

— Orsøkin til trupulleikarnar í alivinnuni eru ikki at finna í smoltframleiðsluni, sum Birgir Danielsen, fiskasølustjóri vil vera

við, men í tí alt ov vánaliga sölupolitikkinum hjá Fiskasøluni, sigur Heri Hjelm, smoltframleiðari. Hann leggur aftrat, at tá

fiskasølustjórin sipar til hin høga smoltprís, er fiskasølustjórin sjálvur samsekur. Birgir Danielsen hevur nevniliga sjálvur skyldina í, at smoltprisin er so høgur sum hann er, og takkað verið honum fer hesin prisur ikki niður í bræði. Heldur hækka hann. Hetta kemst av, at Fiskasølan ikki er før fyri at selja fisken, og tí fer heldur eingin undir at framleiða silasmolt, sigur Heri Hjelm. Hann leggur aftrat, at tá fer eisini føroyska ælabogasilið, sum í

dag er í serklassa, í søguna.

Heri Hjelm leggur eisini dent á, at tað kostar alivinnuni upp til triggjar ferðir so nógv at fáa fisken krúvdan, reinsaðan og pakkaðan í mun til tað smoltið kostar, men hetta talar Birgir Danielsen ikki orð um.

Sum ketta upp úr høvdatrogi

Í greinini hjá fiskasølustjóranum kemur hann sum ketta upp úr høvdatrogi tá hann sigur, at SEV eigur at koma inn í myndina í samband við smoltframleiðslu.

SEV er longu inni í myndini. Tað hava teir verið síðani 1982, sigur Heri Hjelm. Hann visir á, at triggjar smoltstöðir hava avtalu við SEV, har ímillum hansara egna í Grønadal.

Smoltstöðirnar eru forar fyri at framleiða nógv meira smolt enn tær gera í lötuni, sigur Heri Hjelm og leggur aftrat, at føroyska smoltið er bæði biligari og betri enn tað norska og íslenska.

tór.

Orsøkina til trupulleikarnar í alivinnuni finna vit fyrst og fremst í tí alt ov vánaliga sölupolitikkinum hjá Fiskasøluni.